

Deň Kristov

Druhý príchod Pána Ježiša Krista je udalosť, ku ktorej spejú dejiny sveta

a najmä dejiny spasenia Božieho ľudu.

Nepoznáme deň ani hodinu, nepoznáme dátum jeho príchodu, ale z Písma vieme, že ho budú predchádzať očividné závažné udalosti a znamenia. Na základe nich môžeme usudzovať, kedy k druhému príchodu Pána dôjde, čiže kedy nastane deň Kristov pomenovaný aj ako deň Pánov.

V článku sa budeme venovať práve takýmto úvahám. Nepôjdeme do podrobného výkladu obsahu a významu príslušných udalostí, to urobíme neskôr. V tomto článku len načrtne udalosti doby posledných dní a druhého príchodu Pána Ježiša Krista. Hneď na začiatku však upozorníme, že naším cieľom nie je určenie presného dňa a hodiny jeho príchodu (čo by bolo tzv. absolútne datovanie jeho príchodu, čiže presné umiestnenie príchodu na časovú os), ale poukázanie na udalosti a znamenia predchádzajúce jeho príchod.

Absolútne datovanie jeho príchodu nie je možné, preto sa o to netreba ani pokúšať, lebo: „Ale o tom dni a o tej hodine nevie nikto, ani nebeskí anjeli ani Syn, iba sám môj Otec“ (Matúš 24:36). Skúmanie a rozpoznanie znamení, ktoré budú predchádzať druhý príchod Krista, je však úplne legitímne, lebo sám Pán Ježiš nás k tomu vedie. Keď sa ho učeníci pýtali, kedy dôjde k jeho príchodu a skonaniu sveta a podľa čoho ich budú poznať, oznámil im, aké znamenia ich budú predchádzať, a odpovedal: „A od figovníka sa naučte podobenstvu: keď už zmäkne jeho letorast a vyženie lístie, viete, že je už blízko leto. Tak aj vy, keď uvidíte všetko toto, vedzte, že je blízko, predo dvermi [jeho príchod a skonanie sveta]“ (Matúš 24:32-33, pozri aj verš 36!).

Nevieme, kedy nastane deň Pána z hľadiska času, a nevieme ani, kedy z hľadiska času nastanú udalosti predchádzajúce príchodu Pána Ježiša Krista. Keď však tieto udalosti nastanú, budú dobre rozpoznateľné. Predovšetkým im budú dobre rozumieť ľudia patriaci Kristovi (rozumní budú rozumieť): „... A bezbožní budú páchať bezbožnosť, a nebudú rozumieť niktorí bezbožní, ale rozumní budú rozumieť“ (Daniel 12:10; pozri aj verš 3).

Druhý príchod Pána sa odohrá v súvislosti s posledným Danielovým „týždňom“

Jeden „týždeň“ v Danielovom prorocte (Daniel 9:24-27) je obdobie siedmich rokov, z ktorých každý má po 360 dní (12 mesiacov o 30 dňoch).^{A)} V teologickej či náboženskej literatúre sa o nich hovorí aj ako o Danielových týždeň-rokoch. Šesťdesiatdeväť „týždňov“ už uplynulo a posledný, sedemdesiaty, je ešte len pred nami.

Vyvolený izraelský národ, potomstvo patriarchov Abraháma, Izáka a Jakoba, je národ tvrdej šije. Boh si ho vyvolil za svoj ľud na svedectvo ostatným národom, ale Izrael sa mu stal neposlušným. Pre neposlušnosť ho v celej jeho histórii stíhajú časné Božie súdy a tresty s cieľom priviesť ho k poslušnosti Bohu. Jednou z takých udalostí bolo aj sedemdesiatročné babylonské zajatie (vyhnanstvo).

Pre posledný Danielov týždeň bude charakteristická vláda Antikrista (Daniel 9:27). Vláda Antikrista predznamená druhý príchod Pána. K druhému príchodu dôjde až potom, keď toto obdobie vlády Antikrista viditeľne nastane (viac nižšie). Zviditeľnenie Antikrista je význačným znamením príchodu Pána. Vláda Antikrista aj druhý príchod Pána sa odohrajú na zemi a budú dobre rozpoznateľné všetkým bývajúcim na nej.

Sedemdesiat Danielových „týždňov“ a posledný Danielov „týždeň“

Po Šalamúnovej smrti, asi v roku 931 pred Kristom, došlo k rozdeleniu jeho kráľovstva na Severné (Samáriu) a Južné (Judsko). Severné kráľovstvo zaniklo asýrskym zajatím v roku 722 pred Kristom a Južné v roku 586 pred Kristom zbúraním Šalamúnovho chrámu a Jeruzalema.

Zánik Južného kráľovstva započal prvou deportáciou judských zajatcov, ku ktorej došlo počas panovania babylonského kráľa Nabuchodonozora v treťom roku kraľovania Jehojakima (Daniel 1:1). To sa udialo asi v roku 605 pred Kristom. V tejto prvej vlne sa do zajatia dostal aj Daniel a jeho traja priatelia (1:6-7). V roku 537 pred Kristom došlo k návratu prvej vlny navrátiťších sa zajatcov do Judska (pod vedením Zerubábel^{B)} a kňaza Ješuu; Ezdráš 2:2, 5:2) na základe

Kýrovho ediktu z roku 538 pred Kristom.

Bol to prorok Daniel, ktorý ako babylonský zajatec vyrozumel z kníh počet rokov, o ktorých sa bolo stalo slovo Hospodinovo k prorokovi Jeremiášovi o dĺžke trvania babylonského zajatia. Vyrozumel, že zajatie bude trvať sedemdesiat (kalendárnych) rokov (Daniel 9:2-19; Jeremiáš 25.11-12; 2. kniha kroník 36:21). Keď tomu Daniel porozumel, v pokání volal k Bohu a modlil sa za tri veci: za izraelský národ, za mesto Jeruzalem a za chrám (svätyňu). Všetky tri boli poškrvnené hriechom ľudu a všetky tri boli pod Božím hnevom a súdom.

Kým Daniel ešte na modlitbe hovoril a vyznával hriechy svojho ľudu Izraela, priletel Gabriel (Daniel 9:20-21), aby mu oznámil, že prišiel, aby ho urobil schopným rozumieť tajomstvám a videniu (verš 22). Oznámil mu: „Sedemdesiat týždňov je vymierané vzhľadom na tvoj ľud a na mesto tvojej svätosti, uzavrieť prestúpenie a zapečatiť hriech, pokryť nepravosť a priviesť spravodlivosť vekov, zapečatiť videnie i proroctvo proroka a pomazať svätyňu svätých“ (verš 24). „A vedz a rozumej, že odkedy vyjde slovo navrátiť Izraela a vystaviť Jeruzalem až po pomazaného vojvodu, bude sedem týždňov, a šesťdesiatdva týždňov a zase bude vystavená ulica i priekopa, a to sa bude diať v úzkosti časov“ (verš 25). „A po šesťdesiatich a dvoch týždňoch bude vyľatý pomazaný, a niet mu. - A mesto i svätyňu skazí ľud vojvodu, ktorý príde a jeho koniec bude ako záplava a vojna až do konca, určené pustošenia“ (verš 26). „A uzavrie pevnú zmluvu s mnohými za jeden týždeň a v polovici toho týždňa urobí to, že prestane bitná obeť aj obetný dar obilný, a na krídle ohavností poniesie sa pustošiteľ, a to až sa úplná záhuba a to, čo je určené, vyleje na pustošiteľa“ (verš 27). Toto Danielovo proroctvo z deviatej kapitoly je kľúčové pre pochopenie posledných dní tohto veku. Sedemdesiat týždňov (týždeň-rokov) Božích rozhodnutí a súdov nad Izraelom nie je totožných so sedemdesiatimi kalendárnymi rokmi babylonského zajatia.

Zo sedemdesiatich týždeň-rokov Božích rozhodnutí nad Izraelom už uplynulo 69, čo je 483 rokov o dĺžke 360 dní, čiže 476 našich kalendárnych rokov.^{C)} Šesťdesiaty deviaty Danielov týždeň končí ukrižovaním Spasiteľa, Krista („vyťatý pomazaný, a niet mu“ – Daniel 9:26), teda rokom 33 po Kristovi.^{D)} Od toho sa

odvíja, že začiatkom tohto obdobia 69 týždeň-rokov je rok 444 pred Kristom,

C)

čo by zodpovedalo návratu zajatých na základe Artaxerxovho ediktu.

E)

Posledný, sedemdesiaty týždeň-rok (posledné sedemročné obdobie) je ešte len pred nami.

Vláda Antikrista

Pri skonaní sveta, na konci časov, dôjde k tomu, že na scéne dejín ľudstva sa objaví muž, ktorý dostane veľkú nadprirodzenú moc – stane sa mocným vládcom celosvetového významu (celosvetovou autoritou, celosvetovým vládcom) a bude sa vydávať za Boha. Je pomenovaný ako Antikrist (1. Jánov 2:18, 22, 4:3), „človek hriechu, syn zatratenia“ (2. Tesalonickým 2:3-4, pozri aj verš 8) alebo podľa videnia proroka Daniela ako jeden z rohov štvrtého zvieraťa, ktoré je strašné, hrozné a veľmi silné, a pustošiteľ, ktorý sa nesie na krídle ohavnosti (Daniel 7:7, 8, 20-21, 24-25, 9:27).

Antikrist bude vládnuť v období sedemdesiateho Danielovho týždeň-roka (Daniel 8:14). V prvej polovici Danielovho týždeň-roka bude vystupovať ako ochranca izraelského národa. V polovici tohto obdobia (Daniel 9:27) sa však posadí do chrámu v Jeruzaleme a bude chcieť, aby ho uctievali ako Boha. Izraelský národ (tí z nich, ktorí očakávajú Mesiáša) to odmietne, a preto ho Antikrist bude následne kruto prenasledovať. Nastane veľké súženie (Matúš 24:21), čas súženia Jakobovho (Jeremiáš 30:7) – čas súženia, akého nebolo, odkedy len je národom až do toho času (Daniel 12:1). Toto súženie sa však bude týkať všetkých svätých, ktorí zachovávajú prikázania Božie a majú svedectvo Ježiša Krista (Zjavenie 12:17). Vo všetkých týchto prehláseniach ide o to isté: ide o veľké súženie, veľké utrpenie izraelského národa a jeho krajiny a všetkých, ktorí veria v Pána Ježiša Krista. Asi najvystižnejšie je to uvedené v 24.

kapitole Matúša. Obrazne o prenasledovaní Izraela je uvedené v Zjavení v 12. kapitole.

V poslednom Danielovom týždeň-roku dôjde okrem Antikristovho prenasledovania aj k veľkým a strašným prírodným a nadprirodzeným katastrofám. Dôjde k dvom podstatným skutočnostiam. Tou prvou bude čas skúšky, v ktorej sa má zjaviť (preukázať) viera veriacich a nevera neveriacich. Podľa Zjavenia 3:10 to bude hodina pokušenia, ktorá príde na celý svet skúsiť tých, ktorí bývajú na zemi. Tou druhou bude čas Božieho súdu a vyliatia Božieho hnevu na národy a na celý svet. Bude to hodina Božieho súdu.

Pre Izrael to bude obdobie, ktoré podľa Jeremiáša 30:7 je nazvané Jakobovo súženie a podľa Matúša 24:21 veľké súženie. Bude to doba, v ktorej podľa proroka Zachariáša 13:8-9 zahynú dve tretiny vtedy žijúcich Židov a zostane z nich len pre spásu vyvolený zostatok, ktorý tiež bude skúsený a prepálený ohňom a povie: Hospodín, môj Boh. Aj keď v starozákonných proroctvách väčšinou nachádzame len zmienky o Izraeli, Jakobovi, dome Dávidovom a Jeruzaleme, zo Zjavenia Jána je zrejmé, že to, čo je prorokované Izraelu, sa týka aj všetkých svätých, čiže aj veriacich z pohanov.

Usudzujeme, že obdobie posledného Danielovho týždeň-roka započne plynúť v okamihu, keď Antikrist uzavrie s Izraelom zmluvu pokoja, mierovú zmluvu (pevnú zmluvu, Daniel 9:27). V súčasnosti Izrael takúto zmluvu s autoritou celosvetového významu ešte nemá uzavretú.

Druhý príchod Pána Ježiša Krista

Pán Ježiš Kristus teraz sedí na tróne po pravici nebeského Otca v nebesiach a podľa apoštola Petra bude tam „až do časov napravenia všetkého, o čom hovoril Boh skrze ústa všetkých svojich svätých prorokov od veku“ (Skutky 3:21). Keď príde čas, že sa naplní všetko, o čom hovoril Boh skrze ústa všetkých svojich svätých prorokov, Pán Ježiš vstane zo svojho miesta na tróne a vráti sa sem na zem – nastane doba jeho druhého príchodu.

Za vlastný druhý príchod Pána sa považuje dlhšie, časovo bližšie neurčené obdobie. V tomto období bude Pán „prichádzať“. Je vymedzené dvoma udalosťami. Prvou, ktorá je začiatkom obdobia druhého „prichádzania“, je prvé vzkriesenie. Druhou, ktorá je koncom obdobia druhého „prichádzania“ v úzkom zmysle slova, je jeho viditeľné fyzické zostúpenie na Olivový vrch (Zachariáš 14:4; Skutky 1:9-12). V úzkom zmysle slova druhý príchod („prichádzanie“) Pána teda končí okamihom, keď sa noha Pána Ježiša fyzicky dotkne zeme. Týmto okamihom sa druhý príchod Pána stane skutočným a definitívnym pre celý viditeľný i neviditeľný svet. Od tohto okamihu bude možné povedať: „Pán prišiel! Pán Ježiš je už tu na zemi!“

Druhý príchod v úzkom zmysle slova

Začiatok a koniec druhého príchodu („prichádzania“) v úzkom zmysle slova nastanú v nejakých konkrétnych dňoch. Nie sú oznámené časovým (kalendárnym) údajom, ale oba sú rozpoznateľné podľa udalostí, ktoré im budú predchádzať alebo s nimi súvisieť, a znamení, ktoré sa ukážu, keď k nim dôjde. Udalosti a znamenia začiatku a konca druhého príchodu Pána sú v Písme uvedené a píšeme o nich v ďalšom texte.

Druhý príchod v širšom zmysle slova

Pán Ježiš po tom, ako zostúpi na Olivový vrch, už bude stále na tejto starej zemi až do jej zániku (Zjavenie 20:11). Je dôležité rozpoznať udalosti, ku ktorým dôjde na začiatku a na konci obdobia druhého Kristovho príchodu v úzkom i širšom zmysle slova. Rovnako je dôležité porozumieť aj ich významu.

Kedy dôjde k druhému príchodu Pána Ježiša Krista

Udalosti načrtnuté vyššie sú pozadím, na ktorom sa bude druhý príchod (prichádzanie) Pána odohrávať. V tomto oddiele uvedieme budúce udalosti, ktoré už budú hovoriť o tom, že druhý príchod už nastal, resp. započal. Tu píšeme o udalostiach, ktoré sa odohrajú vo vnútri sedemročného obdobia, teda na pozadí vtedy už prebiehajúcich udalostí posledného Danielovho týždeň-roka.

Kedy započne obdobie druhého príchodu

Začiatok obdobia druhého príchodu (prichádzania) Pána na túto zem je prakticky totožný s jeho príchodom pre svoju Cirkev (pozri aj Zjavenie 6:11, 11:15-18). Je totožný s prvým vzkriesením mŕtvych patriacich Pánovi a vychvátením živých patriacich Pánovi, ktoré podľa 2. listu Tesalonickým 4:15-17 nastanú súčasne. Sú považované za jednu udalosť a sú pomenované aj synonymickými výrazmi: prvé vzkriesenie mŕtvych, prvé vzkriesenie, vychvátenie, vytrhnutie, vychvátenie Cirkvi aj ďalšími.

Druhý príchod (prichádzanie) Pána, ako píšeme aj vyššie, je dlhšie časové obdobie. Prvé vzkriesenie mŕtvych a vychvátenie živých je však jednorazová neopakujúca sa udalosť. Porozumieť, kedy k nim dôjde, má význam nielen z hľadiska učenia, ale aj z hľadiska praktického života viery. Viera je určujúcim faktorom spôsobu a smerovania nášho života.

Na základe skutočností zjavených Písmom sa pred druhým príchodom Pána, resp. pred prvým vzkriesením, musia odohrať udalosti, ktoré budú blížiaci sa druhý príchod Pána predznamenávať. Až keď sa ony udejú, dôjde k prvému vzkrieseniu mŕtvych patriacich Pánovi a k vychváteniu ešte žijúcich patriacich Pánovi.

Predovšetkým čas musí dozrieť do okamihu, keď sa na scéne ľudských dejín, ako píše apoštol Pavol, viditeľne objaví Antikrist (syn zatratenia, 2. Tesalonickým 2:3-4). K tejto udalosti dôjde na konci prvej polovice 70. Danielovho týždeň-roka a zakrátko nato nastane prenasledovanie národa Izrael a veriacich z pohanov: „A drak sa rozhneval na ženu a odišiel bojovať s ostatnými z jej semena, ktorí zachovávajú prikázania Božie a majú svedoctvo Ježiša Krista“ (Zjavenie 12:17; 1. Tesalonickým 5:3).

Antikrist sa zviditeľní tým, že sa posadí do chrámu v Jeruzaleme a bude chcieť, aby ho uctievali ako Boha. Až po tejto udalosti nastane ďalšia udalosť predznamenávajúca druhý fyzický príchod Pána. Je ňou prvé vzkriesenie: „Ale vás prosíme, bratia, ohľadne príchodu nášho Pána Ježiša Krista a nášho zhromaždenia k nemu, aby ste sa nedali hned' zviklať od umu ani sa strašiť ani duchom ani slovom ani listom, ako nami poslaným, ako čo by už bol nastal deň Kristov. Nech vás nikto nezvedie nijakým spôsobom, lebo deň Kristov nenastane, kým prv

nepríde odpadnutie, a nebude zjavený človek hriechu, syn zatratenia, ktorý sa protiví a povyšuje nad všetko, čo sa zovie Boh, alebo čomu sa dáva božská česť, takže sa posadí do chrámu Božieho ako Boh a bude sa vydávať za Boha“ (2. Tesalonickým 2:1-4).

Pán si po svoj ľud príde podľa Písma. Pre tých, ktorí sú v tme, alebo tých, ktorí nebudujú, sa to udeje tak nepozorovane, nebadane a neočakávane, že to bude „ako zlodej v noci“ (1. Tesalonickým 5:2-4; Zjavenie 3:3, 16:15). K prvému vzkrieseniu a vychvátaniu dôjde v druhej polovici 70. Danielovho týždeň-roka, nie skôr (2. Tesalonickým 2:3-4!; pozri aj Daniel 9:27 – „v polovici toho týždňa urobí to, že prestane bitná obeť aj obetný dar obilný“). Vychvátaním odídu z povrchu zeme všetci živí patriaci Pánovi. Že k vychvátaniu došlo, svet zistí len podľa toho, že živí veriaci v evanjelium zo zeme zmizli, stratili sa a niet ich. Zmiznú a viac ich tu na zemi nebude – a to bude pre celý svet ďalšia dobre rozpoznateľná udalosť, že druhý fyzický príchod Pána je veľmi blízko. Ich zmiznutie zo zeme bude okamihom, počiatkom faktického druhého príchodu (prichádzania) Pána.

Opakujeme: Podľa apoštola Pavla k vychvátaniu Cirkvi a tým aj k počiatku obdobia druhého príchodu (prichádzania) Krista dôjde až potom, keď sa syn zatratenia (Antikrist) posadí do chrámu v Jeruzaleme, ktorý v súčasnosti v Jeruzaleme ešte nestojí, ešte sa ani nezačal stavať. Druhý príchod („prichádzanie“) začne a vychvátanie Cirkvi nastane až vo vnútri druhej polovice 70. Danielovho týždeň-roka (Daniel 9:27 a 2. Tesalonickým 2:3-4!).

Súženie sa začne tým, že Antikrist odstráni ustavičnú obeť a nastolí pustošiacu ohavnosť. Zo Zjavenia je zrejmé, že súžením prejde aj Cirkev, svätý Boží ľud. Je to zrejmé aj z evanjelia Matúša 24:9-13. Z toho vyplýva, že vychvátanie nenastane pred súžením. Súženie (Matúš 24:21) sa začne ohavnosťou spustošenia (Matúš 24:15).

Pán Ježiš svojich učeníkov vyučoval, že súženie bude skrátene pre vyvolených: „*A keby neboli skrátene tie dni, nebolo by zachránené niktoré telo; ale pre vyvolených budú skrátene tie dni*“ (Matúš 24:22). Vyvolení, o ktorých je tu reč, sú učeníci veriaci v Pána Ježiša Krista, čiže deti Božie. Z Pánových slov priamo vyplýva, že vyvolení budú prechádzať súžením. Cirkev sa teda v súžení bude nachádzať. Ak by Cirkev (vyvolení) mala byť vychvátená pred súžením, načo by súženie bolo treba kvôli vyvoleným skracovať? Ved' oni by sa do súženia vôbec nedostali! Vychvátenie pred súžením z pohľadu výpovede Pána Ježiša nedáva zmysel. K vychváteniu Cirkvi dôjde počas veľkého tri a pol ročného súženia, ako o tom píšeme aj v predchádzajúcich dvoch odsekoch. (

Poznámka redakcie

: Odsek bol revidovaný 20. novembra 2024.)

Znamená druhého príchodu Pána

Prvé vzkriesenie mŕtvych a vychvátenie živých patriacich Pánovi a jeho fyzický príchod, zostúpenie na zem na Olivovú horu (Skutky 1:11-12) sú dve odlišné udalosti vyznačujúce začiatok a koniec obdobia druhého príchodu Pána Ježiša Krista. Dosvedčujú to práve rozdielne znamenia, ktoré tieto udalosti oznamujú a sprevádzajú. Porovnanie znamení, ktoré budú na začiatku a konci druhého Kristovho príchodu (v úzkom zmysle slova), pomáha pochopiť a objasniť toto obdobie histórie spásy.

A) Znamená začiatku druhého príchodu

Začiatok obdobia druhého príchodu („prichádzania“) Pána, ako píšeme vyššie, je rozpoznateľný predovšetkým podľa vychvátenia zo zeme živých patriacich Pánovi (Cirkvi). Znamená

vychvátenia živých zo zeme a prvého vzkriesenia mŕtvych sú súčasne znameniami počiatku druhého príchodu Pána Ježiša Krista. Píše sa o nich v 1. liste Tesalonickým 4:14-17.

„Lebo sám Pán s veliteľským povelom, s hlasom archanjela a s trúbou Božou zostúpi z neba, a mŕtvi v Kristu vstanú najprv; potom my živí ponechaní budeme razom s nimi vychvátení v oblakoch v ústrety Pánovi do povetria. A takto budeme vždycky s Pánom“ (1. Tesalonickým 4:16-17).

Tu sa hovorí o troch znameniach a sú nimi: a) veliteľský povel Pána, b) hlas archanjela a c) trúba Božia. Toto však budú počuť iba tí – či živí, či mŕtvi –, ktorí patria Pánovi; tí, ktorí patria do prvého vzkriesenia. Svet ich vnímať nebude. Ľudia nepatriaci Pánovi (či mŕtvi, či živí) ich počuť nebudú.

a) Veliteľský povel Pána

Pán Ježiš o tomto hovoril aj v Jánovi 5:28-29.

„(28) Nedivte sa tomu, lebo príde hodina, v ktorú všetci, ktorí sú v hrobách, počujú jeho hlas,

(29) a vyjdú tí, ktorí dobre činili, na vzkriesenie života, ale tí, ktorí zle robili, na vzkriesenie súdu.“

Pán prehovorí, dá povel a tí, ktorí patria jemu, započujú jeho hlas a vstanú z mŕtvych k životu. Títo patria do prvého vzkriesenia (Zjavenie 20:4-6). Podľa verša 29 môžeme usudzovať, že neskôr (po skončení tisícročného kráľovstva Krista) na Pánov hlas vstanú k súdu ako mŕtvi aj tí, ktorí neuverili v Krista a jeho evanjelium. Títo prídu k súdu Veľkého bieleho trónu a odtiaľ pôjdu do ohnivého jazera. Výraz „príde hodina“ treba chápať tak, že raz príde čas, ako pre jedných (spravodlivých), tak aj pre druhých (nespravodlivých), keď započujú Kristov hlas, a jedni vyjdú do večného života a druhí do večného zatratenia.

B) Znamenia konca obdobia druhého príchodu (prichádzania)

Koncom posledného (sedemdesiateho) Danielovho týždňa príde Pán Ježiš v moci a sláve ako Kráľ kráľov a Pán pánov. Príde na bielom koni s nebeským vojskom, aby bil národy a pásol ich železným prútom pri vyliatí Božieho hnevu. Príde, aby bojoval so šelmou (s Antikristom) a s vojskami kráľov zeme. Šelmu a falošného proroka porazí a uvrhne ich za živa do ohnivého jazera. Vojská kráľov zeme budú pobité mečom (Zjavenie 19:11-21). Pri tomto príchode, keď Pán Ježiš príde ako Kráľ kráľov, zostúpi fyzicky na Olivový vrch (Zachariáš 14. kapitola).

A Duch a nevesta hovoria: Príd'!

A ten, kto počuje, nech povie: Príd'!

Zjavenie 22:17

Poznámky

A) Keď Daniel porozumel sedemdesiatim rokom vyhnanstva, išlo o 70 kalendárnych rokov (rok má 365 dní) podľa Jeremiáša. V Danielových proroctvách a rovnako aj v knihe Zjavenie Jána (Zjavenie 11:2-3) má jeden rok dĺžku 360 dní, čo je 12 mesiacov, každý o 30 dňoch. V gregoriánskom kalendári, ktorý my používame v súčasnosti, má jeden rok dĺžku 365 dní, čo je 12 mesiacov s rôznym počtom dní (28, 29, 30, 31). Keď Daniel prorokoval, očividne používal babylonský kalendár (1 rok = 360 dní). Túto skutočnosť je v datovaní potrebné zobrať do úvahy, ako to uvádzame aj nižšie v ďalších poznámkach.

B) Zerubábel (hebrejsky), či Zorobábel (podľa niektorých prekladov) a Šesbacar (Ezdráš 1:8) je perzské meno Zerubábel (2:2). V preklade prof. Roháčka v knihe Ezdráš je to Zerubábel, ale v knihe proroka Haggea, Matúšovi a Lukášovi je Zerubábel uvedený ako Zorobábel (Haggeus 2:22-23; Matúš 1:12; Lukáš 3:27). Význam mena Zerubábel je „splodený v Bábeli“; podľa iného zdroja: „semeno Babylona“. Zerubábel sa zrejme narodil v babylonskom zajatí (vyhnanstve). Bol judským kniežaťom a vodcom (vojvodom) prvej vlny navrátilcov z babylonského zajatia. Bol vnukom predposledného judského kráľa Jehojachina (2. kráľov 24:8-15), známeho aj pod menom Jekoniáš (Jeremiáš 24:1; Ester 2:6, Matúš 1:12), ktorého vzal do vyhnanstva v Babylone Nabuchodonozor. Zerubábel je v rodovej línii kráľa Dávida (Lukáš 3:27).

Obdobná situácia je aj s menom Ješua (Ezdráš 2:2, 5:2). Uvádza sa, že je to neskoršia podoba mena Jozua, ktorého význam je: Jahve je spasenie, alebo Jahve je vysloboditeľ. V Ezdrášovi a Nehemiášovi je ten istý muž uvádzaný menom Ješua, ale v Haggeovi a Zachariášovi ako Jozua (Haggeus 1:1; Zachariáš 3:1). Kňaz Jozua (Zachariáš 3:1, Ezdráš 2:2, 5:2) spolu so Zerubábelom prišiel v prvej vlne navrátilcov z Babylona a podieľal sa na znovu postavení chrámu v Jeruzaleme.

Hospodin skrze proroka Haggea oznámil Zerubábelovi, že v dobe, keď zatrasie nebom i zemou a zahladí silu kráľovstiev národov, toho dňa ho vezme a učiní ho ako pečatný prsteň, lebo jeho si vyvolil (Haggeus 2:22-23). Toto proroctvo sa bezprostredne týka Zerubábelu a prvej vlny návratu z vyhnanstva v Babylone, čo sa už v dejinách udialo. Charakter proroctva však naznačuje, že toto proroctvo má aj eschatologický rozmer, teda že sa týka aj udalostí posledných časov.

C) Roky, ktoré ohlasuje Daniel vo svojom proroctve, sú roky s dĺžkou trvania 360 dní, pričom sa to netýka len posledného týždňa, ale všetkých sedemdesiatich.

D) Obdobie 69 týždňov je zložené z dvoch období, z obdobia siedmich týždňov a z obdobia šesťdesiatich dvoch týždňov ($69=7+62$). Koniec šesťdesiatdeväťtýždňového obdobia je totožný s koncom posledného roka šesťdesiatdvätýždňového obdobia – a je to rok 33 po Kristovi. Lebo to je rok, v ktorom bol ukrižovaný Spasiteľ, Ježiš Kristus, pomazaný vojvoda: „A po šesťdesiatich a dvoch týždňoch bude vyľatý pomazaný, a niet mu“ (Daniel 9:26, pozri aj verš 25). Od toho sa odvíja, že začiatkom obdobia 69 týždňov-rokov (476 rokov gregoriánskeho kalendára) je rok 444 pred Kristom, čo by zodpovedalo návratu poslednej vlny zajatých na základe Artaxerxovho ediktu.

E) Pozri zdroj Stručná história izraelského národa, 4. časť, Solas číslo 62, jar 2023.

<http://casopis.solas.sk/vyucovanie/strucna-historia-izraelskeho-naroda-4-cast>

